

Logos

Organ för
Föreningen Logos i Österbotten rf
Årgång 9 • nr 1
Maj 2011

*Så snart ni ser
att de knoppas,
förstår ni
av er själva
att sommaren
redan är nära.*

*När ni ser att
detta händer,
vet ni på samma sätt
att Guds rike är nära.*

Luk 21:30–31

- Ledare 2 • De yttersta tiderna och Jesu återkomst 3 •
- Den som övervinner 6 • Man och kvinna i ljuset av skapelsen och syndafallet 12 •
- Notiser 16 • De konservativas stora problem 17 • Böcker 18 •
- Lutherpredikan 19 • Verksamhetsinformation 20 •

De tre grundpelarna

TRE GRUNDPELARE aktades högt i forna tider. De var hem, tro och fosterland. För att åstadkomma en alliteration ska vi här ändra benämningarna till Familj, Församling och Fosterland. Åtminstone två av dem är föremål för allvarliga attacker i vår tid.

FOSTERLANDET var en viktig och dyrbar storhet särskilt under självständighetens framväxt och de svåra krigsåren. Finlands folk, som var svårt tudelat av inbördeskriget 1918, växte samman till ett folk under krigets yttre tryck. Runebergs *Fänrik Ståls sägner* bidrog starkt till fosterländskheten.

Globaliseringen under de senaste decennierna har luckrat upp en del av denna känsla för fosterlandet. De nya medierna förmedlar påminnelser om vårt ansvar för människor som lider nöd på olika håll i världen, och för flyktingar som behöver vårt stöd.

Genom Sannfinländarnas sensationella framgång i riksdagsvalet har fosterländskheten till en del fått nytt liv. Tyvärr verkar det som om den största drivkraften är självishet, som tar sig otrevliga uttryck i främlingsförakt. Samtidigt har en ny motsättning växt fram: det ena av landets två nationalspråk tycks få ett allt mindre utrymme. Ibland hör man en bitter fråga om detta land mera är värt att strida för.

I detta har vi också att minnas, att vi har ett annat hemland. Omsorgen om det jordiska får aldrig växa så stark att vi försummar att söka det som är där ovan, där Kristus sitter på Guds högra sida (Kol 3:1).

FAMILJENS status som hörnpelare i samhället har betänkligt undergrävts på bara några få år. Det ska inte längre ses som något självklart att en familj består av mamma, pappa och barn. Ett folkligt uttryck avspeglar förändringarna så här: "Förr hade föräldrarna många barn, men numera har barnen många föräldrar."

Till detta kommer att det idag med allt större kraft hävdas, att pappa-pappa eller mamma-

mamma är ett lika naturligt föräldralternativ som pappa-mamma.

Att det är "ondskans andemakter i himlarymderna" (Ef 6:12) som står bakom denna nedmontering av familjen som samhällets grundpelare står klart för alla som tar Bibelns ord på allvar. Angreppet har pågått länge, men fiendens ursinne borde inte vara obekant för någon.

FÖRSAMLINGENS status håller tyvärr på att undergrävas av de kristna själva. I en skrivelse från unga studerande (återges på sida 17) påpekas att det är de konservativa själva som är orsak till att församlingen blivit avskaffad. Detta har skett då de inte längre har kunnat känna sig hemma i sin nominella hemförsamling, men i stället för att vidta nödiga åtgärder har varit nöjda med detta och intalat sig att det går bra utan församling också.

"Där ingen kontinuerlig predikan av Guds Ord finns och där konservativa kristna inte kontinuerligt får del av sakramenten har vi intalat oss själva att det går bra utan ett kontinuerligt bruk av nådemedlen."

I skrivelsen sägs därför att det stora problemet är att *kristna är utan församling i stora delar av Svenskfinland*.

I detta läge är de konservativa lutheranerna svårt splittrade. Också detta är fiendens försök att ta bort kraften.

Låt oss minnas, att kraften inte finns hos oss eller i vår taktik, utan i att vi följer Herrens ord.

OLA ÖSTERBACKA

Logos – organ för Föreningen Logos i Österbotten rf. Ansvarig utgivare: Botvid Lindström. Redaktör: Ola Österbacka. Redaktionsråd: Klas-Erik Isaksson, John Lasén, Ralf Sandberg och Roger Pettersson. ISSN 1459-3378.

Material och diskussionsinlägg sänds helst via e-post till ola@ofsystem.fi eller per post till Skolhusgatan 11 A 9, 65100 VASA.

Tidningen sänds till dem som stött Föreningen eller meddelat intresse. Gåvor för spridningen betalas till bankkonto 497028-241584 (Finland) och i Sverige till plusgirokonto 407 99 53-8.

Pärmbild och fotografier (om annat inte nämns): Ola Österbacka. Tryck: Forsberg, Jakobstad

De yttersta tiderna och Jesu återkomst

Artikeln bygger på ett anförande vid en bibelträff i Månsas kyrka i mars 2011 av Halvar Sandell.

Är du kristen tror du på ett bestämt sätt om världens början och världens slut. Det säger du också i din dopbekännelse, då du bekänner skapelsen och Kristi återkomst till domen.

Dessa två, skapelsen och domen, anger sammanhanget för människans liv.

Som kristna räknar vi på ett bestämt sätt med katastrofismen (bestämda stora katastrofer) både i historiens början (syndafallet och den stora floden) och inför världsförloppets slut. (Se 2 Petr 3.)

Redan den naturliga lagen – den som även de som inte praktiserar eller omfattar kristen tro känner – säger att det kommer en rättskipning, en domedag. Människans samvete är medvetet om detta, Rom 2:14–16. Människans samvete anklagar henne även då ingen annan människa kan få fast henne för något.

Jesus talar ständigt om åtskillnaden på domens dag. Johannes Döparen, som är Kristi förelöpare, talar om vredesdomen (Matt 3:7; Luk 3:7).

Kristi ankomst till domen har en skiss redan i Daniels bok.

Vi talar om apokalyptiska skrifter (apokalyps betyder 'avtäckelse' eller 'avslöjande' av grek. apo 'bort' och kalyptein 'dölja'), som handlar om världens slut och det som föregår slutet jämte det eviga oförstörbara rikets ankomst. I första hand gäller det Daniel och Uppenbarelseboken (som traderats under namnet Johannes apokalyps), Jesajabokens slutkapitel och i hög grad även Hesekiel. I profetexter är begreppet 'HERRENS dag' viktigt. Det förekommer från Jesaja till tolvprofetboken.

Talet om HERRENS dag i GT förernas i vår åskådning med det som NT säger om Kristi återkomst, vilken är skisserad redan i GT. Dan 7:13–14:

I min syn om natten såg jag, och se, en som liknade en människoson kom med himlens skyar, och han närmade sig den Gamle och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt och ära och rike, och alla folk och stammar och språk måste tjäna honom. Hans välde är ett evigt välde som inte skall ta slut, och hans rike skall inte förstöras.

Sak 12:13:

Men över Davids hus och över Jerusalems invånare skall jag utgjuta nådens och bönens Ande, så att de ser upp till mig som de har genomborrat.

Orientering i Bibeln

Texter som vittnar om vårt ämne är: Jesu undervisning om världsslutet och sin återkomst jämte brevens texter där detta berörs. Vi skall också besinna att slutdomen genomgående är förutsatt i Den Heliga Skrift. Själva frälsningen gäller ju det att människan räddas från synd och död och blir frikänd på den yttersta dagen.

Då vi går in på denna specifika tematik skall vi först beakta evangeliernas texter. Jesu liknelser kommer ofta in på saken på sitt eget sätt. Uttryckligen skall vi ta del av vad som sägs i

Jesu eskatologiska tal. Läs Matt 24-25, Mark 13, Luk 21. (*Eskatologi* kommer av grekiskans *eschaton*, 'det yttersta', och *logos*, 'lära'.)

Sedan har vi viktiga texter i 1 Tess 4:13–18, 2 Tess, särskilt 2 Tess 1:7ff, 2 Petr 3:1–13, Judas 17–23 och Upp 1:7: "Se han kommer ..." och så resten av den skriften.

Denna ordning är främst av nöden, eftersom Uppenbarelseboken i sin apokalyptiska symbolik måste bäras upp av vad Skriften annars säger. Andliga rörelser som har haft sin enda utgångspunkt i en ensidig tolkning av Uppenbarelseboken har gått vilse från Skriftens lära.

Uppfattningarna skall gestaltas utifrån hela Skriftens textmaterial om saken.

Att många sekter fokuserar på det apokalyptiska och eskatologiska får aldrig innebära att konfessionella lutheraner distanserar sig från det sunda och rätta talet om Jesu återkomst och domen. Jesu återkomst är en nödvändig punkt då vi överhuvudtaget gestaltar den kristna tron. Finns inte detta med är det inte kristen tro. Själva ordet 'kristen' är en synonym till "De som älskar Herrens tillkommelse" (2 Tim 4:8b).

"På jorden skall folken gripas av ångest och stå rädlösa vid havets och vågornas dån." (Luk 21:25) Bild från <http://www.languageinindia.com/jan2006/tsunamisunwani1.html>.

Gud är vår borg

¹För körledaren. En sång av Koras söner, till alamót.

- ²Gud är vår tillflykt och styrka,
en hjälp i nöden, väl beprövad.
- ³Därför räds vi inte även om jorden ger vika
och bergen störtar ner i havets djup,
⁴även om vågorna brusar och svallar,
så att bergen bävar vid deras uppror. *Sela*
- ⁵En ström går fram med flöden
som ger glädje åt Guds stad,
den Högstes heliga boning.
- ⁶Gud bor därinne, den vacklar inte.
Gud hjälper den när morgonen gryr.
- ⁷Hedningar larmar, riken vacklar,
han höjer sin röst – då smälter jorden.

Psaltaren 46

Svenska Folkbibelns översättning, språkligt reviderad utgåva 2010

- ⁸HERREN Sebaot är med oss,
Jakobs Gud är vår borg. *Sela*
- ⁹Kom och se HERRENS verk,
det fruktansvärda som han gör på jorden.
- ¹⁰Han stillar strider över hela jorden,
han bryter bågen och bräcker spjutet,
han bränner upp vagnarna i eld:
- ¹¹”Bli stilla och besinna att jag är Gud –
upphöjd bland hedningarna,
upphöjd på jorden.”
- ¹²HERREN Sebaot är med oss,
Jakobs Gud är vår borg. *Sela*

Kontroversfrågor

Kommer det att bli ett hemligt uppryckande och sedan ett tidsgap innan Jesu egentligen är tillbaka? Nej!

Det hela är ett enhetligt skeende. Uppryckandet (Matt 24:40–41, Luk 17:34–35) bara föregår det som sedan inom samma skeende är totalt uppenbart för alla. ”Ty liksom blixten går ut från öster och syns ända borta i väster, så skall Människosonens ankomst vara.” Matt 24:27, Luk 17:24. I 1 Tess 4:13–18 förklaras sammanhanget.

Att det inte är ett hemligt skeende understryks av att man inte skall söka Kristus. Kristi ankomst är helt uppenbar då den sedan sker i denna bestämda händelsekedja. Alla skall se.

Kommer Jesus två gånger tillbaka? Utifrån det orätta spår som här just tidigare nämndes har en sådan tanke utvecklats. Den har också tillämpats då man tänkt sig ett jordiskt, tusenårigt fredsrrike före världsslutet.

Saker att beakta:

- Tidpunkten är som Jesus fastslår hemlig och dold. Den som har en tidpunkt för saken kommer med falsk lära (Mark 13:32 med paralleller).
- Tecken föregår. Egentligen handlar dessa apokalyptiska och eskatologiska texter i hög grad om det som

skall föregå Jesu återkomst.

Vad skall föregå återkomsten

enligt Matt 24, Mark 13, Luk 21?

I denna tid måste vi särskilt se till att vi inte blir bedragna i det andliga eller i läran. Falska kristusar och Kristus-föreställningar skall finnas i mängd. Vi skall därför inte hålla nämmandet av Jesu eller Kristi namn som ett kriterium i sig om inte det som i övrigt bekänns om honom stämmer.

Krig, svältkatastrofer, jordbävningar och epidemier som allt emellanåt förekommit i mänsklighetens historia skall tydligt göra sig mera påmind just före slutet.

De kristna skall utlämnas till att misshandlas och dödas. De skall uteslutas ur kyrkor och ställas inför domstolar. De kristna skall bli hatade av alla folk för Kristi skull.

Många kristna skall *avfalla*.

Många *falska lärare* skall träda fram.

Eftersom *laglösheten tilltar* skall också kärleken svalna hos de flesta.

Då *evangeliet är predikat för alla folk* skall slutet komma.

Förödelsens styggelse på helig plats är ett särskilt tecken, Dan 11:31.

Om tiden inte förkortades skulle ingen människa bli frälst. Fasansfulla

ting skall ske. Folken skall gripas av ångest och stå rådlösa vid havets och bränningarnas dån.

Solen skall förmörkas och månen skall inte ge sitt sken. Stjärnfall och rubbningar i det astronomiska skall ske, Luk 17:25–26.

Om vi tänker på det som Ps 46 säger är det något som stämmer in på detta skeende inför Kristi återkomst.

Människosonen kommer

Han skall sända ut änglarna och samla de utvalda. Fikonträdet, som i Israel förebådar sommar och skörd, skall säga oss att när dessa av Jesus nämnda företeelser står inför våra ögon så är Kristi eviga, oförstörbara rike genom hans ankomst snart här.

Jesus påpekar att hans lärjungar genom att stå fasta skall vinna sina själar, vilket sker genom samma Ords kraft som förmedlar dessa säkra ord om Kristi ankomst till domen. ”När ni ser detta hända, vet ni att då är er befrielse nära ... Himmel och jord skall förgå – mina ord aldrig.”

Innan Kristus är tillbaka skall *Antikrist* (som han heter i Johannesbrevet) eller *Vilddjuret* (som han heter i Upp och som enligt texten där assisteras av ett annat ”vilddjur”) eller *Laglöshetens människa* (som han heter i 2 Tess) uppträda.

Antikrist, Johannesbrevet

1 Joh 2:18:

Kära barn, den sista tiden är här. Och liksom ni har hört att Antikrist skall komma, så har redan nu många antikrister trätt fram. Av detta förstår vi att den sista tiden har kommit.

1 Joh 2:22:

Vem är lögnaren, om inte den som förnekar att Jesus är Kristus? Den är Antikrist som förnekar Fadern och Sonen.

1 Joh 4:3:

och varje ande som inte bekänner Jesus, han är inte från Gud. Det är Antikrists ande, som ni har hört skulle komma och som redan nu är i världen.

2 Joh 7:

Ty många bedragare har gått ut i världen, och de bekänner inte att Jesus är Kristus, som har kommit i köttet. En sådan är Bedragaren, Antikrist.

Vilddjuret i Uppenbarelseboken

Uppenbarelseboken 13:3, 4, 5, 8–10:

Hela jorden förundrade sig över vilddjuret och följde efter det, och man tillbad draken, därför att han hade gett sin makt åt vilddjuret. Och man tillbad vilddjuret.

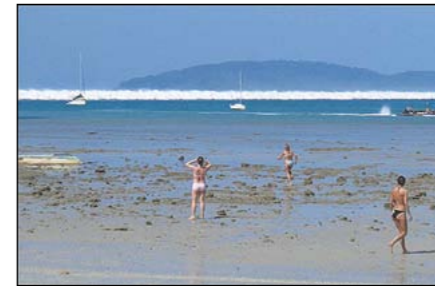
Och åt vilddjuret gavs en mun som talade stora och hädiska ord.

Alla jordens invånare kommer att tillbe det, alla som inte har sitt namn skrivet i livets bok som tillhör Lammet som är slaktat från världens grundläggning. Den som har öron må höra. Om någon måste gå i fångenskap, skall han gå i fångenskap. Och om någon måste dödas med svärd, skall han dödas med svärd. Här visar sig de heligas uthållighet och tro.

Laglöshetens människa

2 Tess 2:3–9:

Ty först måste avfallet komma och laglöshetens människa, fördärvets son, öppet träda fram, motståndaren som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt, så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud. Kommer ni inte ihåg att jag sade er detta, när jag ännu var hos er? Ni vet vad det är som nu håller honom tillbaka, så att han kan träda fram först när hans

<http://www.3mfuture.com/investment/tsunami-alarm-system.htm>

Ty som det var i Noas dagar, så skall det vara vid Människosonens återkomst. Som människorna levde dagarna före floden: de åt och drack, gifte sig och blev bortgifta, ända till den dag då Noa gick in i arken, och de visste ingenting, förrän floden kom och ryckte bort dem alla – så skall Människosonens ankomst vara.

Matt 24:37–39

tid kommer. Redan är ju laglöshetens hemlighet verksam. Han som nu håller tillbaka måste endast först röjas ur vägen. Sedan skall den laglöse öppet träda fram. Men honom kommer Herren Jesus att döda med sin muns anda och förgöra, när han visar sig vid sin ankomst. Den laglöses ankomst är ett verk av Satan och sker med stor kraft, med lögnens alla tecken och under”

Slutsatser

Vi skall vaka och uppmana varandra att vaka. Jesus säger: ”Vad jag säger till er, det säger jag till alla: Vaka!” (Mark 13:37)

Tecken på Jesu ankomst

Då frågade de honom: ”Mästare, när skall detta ske? Och vad blir tecknet på att det står för dörren?” Han svarade: ”Se till att ni inte blir vilseledda. Ty många skall komma i mitt namn och säga: Jag är Messias, och: Tiden är nära. Men följ dem inte! Och när ni får höra om krig och uppror, så bli inte förskräckta. Ty sådant måste först hända, men det betyder inte att slutet kommer omedelbart.” Vidare sade han till dem: ”Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike. Det skall bli stora jordbävningar och svält och pest på den ena platsen efter den andra. Fasansfulla ting och stora tecken skall visa sig från himlen.

Men innan allt detta händer, skall man gripa och förfölja er. Man skall utlämnas er åt synagogor och fängelser och ställa er inför kungar och landshövdingar för mitt namns skull. Detta ger er tillfälle att vittna. Bestäm er därför att inte förbereda något försvarstal. Ty jag skall själv lägga orden i er mun och ge er vishet som ingen av era fiender skall kunna stå emot eller motsäga. Ni kommer att bli förrådade till och med av föräldrar och bröder, av släktingar och vänner, och en del av er skall man döda. Och ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. Men inte ett hår på ert huvud skall gå förlorat. Genom att stå fasta skall ni vinna era själar.

Luk 21:7–19

Den som övervinner

Bibelstudium av Hans Ahlskog i Biblion den 27 februari 2011.

Rubriken för detta föredrag är en ofullständig sats, och detta föredrag kommer också att vara ofullkomligt. Men vi skall ändå be och hoppas att vi får lite djupare tränga in i det som Bibeln har att säga om Guds barns segrande.

Vi skall först fråga oss varför det är viktigt att stanna inför ett ämne som detta. Detta är ett ämne som man inte så ofta talar över, och jag kan inte påminna mig om att jag någonsin hört ett föredrag i detta ämne. Idén till föredraget fick jag under en av våra gudstjänstpredikningar som behandlade orden i Ps 24:

Höj, ni portar, era huvuden, höj er, ni eviga dörrar, så att ärans konung kan gå in. Vem är denne ärans konung? Det är Herren, stark och väldig, Herren, väldig i strid. Höj, ni portar, era huvuden, höj er, ni eviga dörrar, så att ärans konung kan gå in. Vem är denne ärans konung? Det är Herren Sebaot, han är ärans konung. Sela.

När jag lyssnade till dessa ord kom jag på mig själv med att föreställa mig Kristus vid hans andra ankomst i makt och härlighet. Och det är sant att Kristus också då kommer att uppträda som ärans konung, stark och väldig. Men vad texten talar om är en strid, att denne ärans konung är väldig i strid. Vi borde då fråga oss vilken strid psalmen talar om och inte låta våra tankar skena iväg.

Vi måste se psalmen i ljuset av resten av Bibeln för att förstå den rätt. Det som vi i allmänhet förstår med ett ärofyllt, väldigt segertåg är inte nödvändigtvis det som den helige Ande här avser. Det är snarare som Frans Michael Franzén diktar i sin adventspsalm (Psb 4 vers 4):

Med Andens svärd han strider och segrar när han lider.

Paulus skriver i Kol 2:15:

Han har klätt av väldena och makterna och förevisat dem offentligt när han på korset triumferade över dem.

När det gäller de strider vi själva är kallade att utkämpa så löper vi också en risk att se dessa som inomvärldsliga strider, t.ex. på arbetsmarknaden, i politiken eller inom idrotten.

Detta är inte förvånande eftersom ordet seger nuförtiden oftast används i sådana sammanhang: Kristdemokraterna segrade i Vasa valkrets, Aino-Kaisa Saarinen segrade i VM o.s.v.

När Bibeln då säger att *"den som segrar skall bli klädd i vita kläder, och jag skall aldrig stryka ut hans namn ur livets bok utan kännas vid hans namn inför min Fader och hans änglar"* (Upp 3:5), då skall vi inte ens för en stund låta våra tankar skena iväg till granitborgen, Holmenkollen eller de stora fina befattningarna på denna världens arbetsmarknad.

Jag menar inte att någon av oss medvetet skulle tänka, när vi hör ordet i Uppenbarelseboken, att vi där har att göra med världsliga segrar. Men hur är det i vårt undermedvetna? Vart går våra tankar när vi hör orden: "Du är en segrare, du är bäst!"

Vi kan göra ett test: *Säg orden för er själva och reflektera en stund över vart tankarna far.*

Vilken är striden?

För att vi skall kunna segra i rätt strid är det nödvändigt att vi vet vilken strid vi står i och vilka fienderna är, inte sant? Det är väl självklart, tänker vi kanske.

Men vi skall veta att var och en av oss har en böjelse att se vår härförare och vän Kristus som vår fiende. Det sker när vi lever i självrättfärdighet, när vi vill lyfta fram våra egna förtjänster i kampen om vår salighet. Då vänder vi oss i själva verket mot Kristus och hans väldiga frälsarmakt. Håller ni med om detta?

Vi skall se lite närmare på vilken strid vi har att utkämpa och mot vem och det skall vi göra genom att se på hur allt började, när krig förklarades.

Bibeln berättar om hur djävulen förledde Eva till synd mot Gud genom att hon åt av det förbjudna trädet. Tidigare hade djävulen och hans onda änglar avfallit från Gud och

efter deras fall gör de allt för att förstöra Guds gärningar.

Att djävulen frestade Eva till synd är den första krigshandlingen som finns omnämnd i Bibeln efter de onda änglarnas fall från deras ursprungliga tillstånd. Genom syndafallet drogs människan in i striden.

Adam och Eva stred dock först inte på Guds sida mot djävulen utan med djävulen mot Gud. På samma sätt förhåller det sig med alla människor sådana vi föds hit till världen om vi inte blir födda på nytt.

Efesierbrevet säger (Ef 2:2):

Tidigare levde ni i era överträdelser och synder på den här världens vis och följde härskaren över luftens välde, den ande som nu är verksam i olydnadens söner.

Men i protoevangeliet försäkrar Gud djävulen att han kommer att ta upp kampen om människosjälarna. Den allians som nu råder mellan djävul och människa skall brytas, och i stället skall människan bli Guds vän och strida mot djävulen.

Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din avkomma och hennes avkomma. (1 Mos 3:15)

Sedan följer ett löfte:

Han (avkomman) skall krossa ditt huvud och du skall hugga honom i hälen.

Vi tror att den stridande kyrkan, *ecclesia militans*, föddes genom dessa ord om Frälsaren som skall leda striden mot djävulen och föra den till seger. Den stridande skaran bestod i detta initialske av Adam och Eva.

Vilken var då fienden till den stridande kyrkan?

Vi har redan sagt att djävulen var fienden, men det fanns också en annan fiende, synden. I 1 Mos 4 får vi lära oss detta. Kain är avundsjuk på Abel och Gud talar till honom (v 7):

Varför är du vred och varför är din blick så mörk? Är det inte så att om du gör det som är gott, ser du frimodigt upp, men om du inte gör det som är gott, då lurar synden vid dörren. Den har begär till dig, men du skall råda över den.

Det hebreiska ord som används här, *Ma-chal*, betyder också att härska, regera, och det är ett ord som vi skall lägga på minnet eftersom det är ett ord vi skall återkomma till. King James Version har följande läsning:

If thou doest well, shalt thou not be accepted? and if thou doest not well, sin lieth at the door. And unto thee shall be his desire, and thou shalt rule over him.

När vi talar om synden som fiende så skall vi inte tänka endast på själva handlingen som vi kan kalla för synd utan framför allt på *synden som bor i oss* (Rom 7:20), d.v.s. vår gamla människa. Vi är som kristna kallade att bekämpa vår gamla människa. Detta kallas lite förfinat för självbehärskning¹.

Tidigt i den kristna kyrkans historia kommer en tredje fiende in på arenan, världen. Världen personifierades i den tredje människan, Kain. Han var en fiende till den rättfärdige Abel (Hebr 11:4) och han har fått många efterföljare. Jesus talar mycket om de kristnas förhållande till världen, framför allt i Johannesevangeliet.

Om ni vore av världen, skulle världen älska er som sina egna. Men ni är inte av världen, utan jag har utvalt er och tagit er ut ur världen. Därför hatar världen er. (Joh 15:19)

Vad gäller då striden som den kristna kyrkan har att utkämpa?

Striden gäller det som de förlorade när de blev utkörda från lustgården, det eviga livet. I 1 Mos 3:22ff sägs att människan fördrevs från lustgården för att hon inte skulle få tillgång till livets träd och så leva för evigt i all sin syndfullhet. I Upp 2:7 läser vi:

Åt den som segrar skall jag ge att äta av livets träd, som står i Guds paradis.

I Upp 2:11 läser vi:

Den som segrar skall inte skadas av den andra döden.

Striden vi har att utkämpa är alltså en strid på liv och död, och segerlönen

innebär en återgång till ursprungstill-

¹ Paulus undervisar församlingen i Rom om människans naturliga tillstånd i Rom 7:5: *Ty så länge vi behärskades av vår onda natur, var de syndiga begär som väcktes til liv genom lagen verkamma i våra lemmar, så att vi bar frukt åt döden.*

"Då kom han på stranden en morgon som lyste röd." Bild från gallerisela.dk. Målning av Marianne Mortensen.

ståndet, livet i Guds gemenskap².

Vi skall i det följande gå in på vad Bibeln säger om de kristnas segrande över sina fiender, men vi kan inte göra detta utan att först säga något om den store Segerfursten Jesus Kristus och om hans strider och segrar.

Segerfursten

Strax innan Jesus skulle gå ut till Getsemane och Golgata för att utkämpa världshistoriens viktigaste strid säger han till sina lärjungar (Joh 14:30):

Det är inte mycket mer jag kommer att säga er, ty denna världens furste kom-

² 2 Tim 2:10: *Därför uthärdar jag allt för de utvaldas skull, för att de skall vinna frälsningen i Kristus Jesus och den eviga härligheten.*

I Tim 6:12: *Kämpa trons goda kamp, sök att vinna det eviga livet som du blev kallad till och som du bekände dig till genom att inför många vittnen avlägga den goda beaktelsen.*

I Tim 1:16: *Men jag mötte barmhärtighet, för att Kristus Jesus skulle visa hela sitt tålmod främst mot mig och låta mig bli en förebild för dem som skulle komma till tro på honom och vinna evigt liv.*

Upp 21:7: *Den som segrar skall få detta (den heliga staden) i arv, och jag skall vara hans Gud, och han skall vara min son.*

I Tess 5:9: *Ty Gud har inte bestämt oss till att drabbas av vredesdomen utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus.*

Luk 20:35: *Men de som anses värdiga att vinna den andra världen och uppståndelsen från de döda, de varken gifter sig eller blir bortgifta.*

mer. Mot mig förmår han ingenting.

Tidigare hade han sagt (Joh 12:31): *Nu går en dom över världen. Nu skall denna världens furste kastas ut.*

Det är i detta sammanhang man ser den fulla innebörden av orden *"Det är HERREN, stark och väldig, HERREN, väldig i strid"*. Nu skulle urprofetian, om kvinnans säd som krossar ormens huvud, få sin fullbordning.

Guds Son uppenbarades för att göra slut på djävulens gärningar. (1 Joh 3:8)

Mindre än ett dygn senare skulle han från korset uttala segerorden *"Det är fullbordat"*. Så blev Kristus den stora segerherren i det stora slaget om människorna och Franzén kan med rätta dikta i sin påskdagspsalm:

Och världen är frälsad och segern är hans.

Denna seger är ett faktum, men vilket är vårt förhållande till Jesu seger? Bibeln säger ju att vi måste segra för att få evigt liv.

Paulus säger i 1 Kor 15:57:

Men Gud vare tack som ger oss segern genom Jesus Kristus, vår Herre.

Detta är det centrala. Vi får i tron **tillräkna oss Kristi seger**³. Men Paulus

³ Paulus skriver i 2 Tim 1:10: *Han har gjort slut på döden och fört liv och odödlighet fram i ljuset genom evangelium. Det är på detta evangelium, d.v.s. evangeliet om seger, liv och odödlighet som de kristna skall tro. Genom denna tro blir de delaktiga i det som Kristus*

fortsätter (1 Kor 15:58):

Var därför fasta och orubbliga mina älskade bröder, och arbeta hängivet för Herren, eftersom ni vet att ert arbete i Herren inte är förgäves.

Det är först här som vi kommer in i bilden. Segern har Jesus vunnit, helt utan vår medverkan. När vi så har fått segern som gåva så uppmanas vi att fast och orubbligt klamra oss fast vid den.

Men är det då så att vi själva är förmögna att behålla fältet när nu Jesus en gång för alla har erövrat det?

Vi sjunger i Lutherspsalmen Vår Gud är oss en väldig borg:

Vår egen kraft är här för svag, vi vore snart nedgjorda. Men för oss går i strid och slag vår hjälte, Herrens Smorda.

Trots att djävulens huvud är sönderkrossat, d.v.s. hans makt är bruten, så liknar Petrus honom ändå vid ett rytande lejon. Här ser vi igen tydligt hurudan den andliga striden är.

Det faktum att djävulen är besegrad gör honom inte mindre livskraftig eller verksam. Kristi seger över honom bestod i att han frantog djävulen hans trumfkort, synden. Nu kan djävulen bara stå och se på när Gud för återlösta själar in i himlen. Det går helt rätt till rent juridiskt och som den illvillige åklagare han är måste detta vara ett hårt slag.

Men Kristus kastade inte djävulen till helvetet på långfredagen. Det skall ske på den yttersta dagen. Och fram till dess går djävulen alltså fram som ett rytande lejon och söker någon att sluka. Men vi kristna är inte lämnade ensamma i denna strid. Kristus lovade att sända Hjälparen, den helige Ande, för att hjälpa sina lärjungar i striden.

Strategi

Vi är alltså kallade till strid. Bibeln säger (Hebr 10:39):

Men vi hör inte till dem som drar sig undan och går förlorade. Vi hör i stället till dem som tror och vinner sina själar.

Vill vi till himlen så måste vi alltså vinna.

så strida. Vilken strategi skall vi då sätta upp? Skall vi försöka oss på att smyga oss till himlen och hoppas på att djävulen och världen inte lägger märke till oss?

Vi kan kalla detta för gerillataktiken. Om vi stannar hemma från kyrkan och är lite sådär privatreligiösa så kanske fienderna inte märker att vi är kristna. Nej, Gud ger aldrig det rådet åt sina kristna. Tvärtom säger han (Matt 16:25):

Den som vill bevara sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall vinna det⁴.

Skall vi gå i kloster och hoppas på att vår tro blir bevarad i denna skyddade omgivning? I klostret är ju alla bröder och där finns inga tjänsteflickor vid kolelden som förorsakar pinsamma situationer genom att inför alla börja fråga om vår tro.

Nej, Martin Luthers modell var

handen vid plogen och hjärtat i himlen.

⁴ Se också Joh 12:25: *Den som älskar sitt liv förlorar det, och den som hatar sitt liv i den här världen, han skall bevara det och vinna evigt liv.*

Tag därför på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot på den onda dagen och behålla fältet, sedan ni fullgjort allt.

Stå alltså fasta, spänn på er sanningen som bälte kring era höfter och kläd er i rättfärdighetens pansar.

... och Andens svärd som är Guds ord.

Tag emot frälsningens hjälm ...

Tag dessutom trons sköld. Med den kan ni släcka den ondes alla brinnande pilar.

Sätt som skor på era fötter den beredskap som fridens evangelium ger.

Bilder: www.clicket.com, www.gigaweb.com

Jesus ville inte ta sina lärjungar ut ur världen men han bad att Gud skulle bevara dem från det onda. Jesus har sänt oss ut som får ibland ulvar. Det är vår utgångspunkt.

Kyrkofadern Hieronymus lär ha sagt: *Gör alltid något så djävulen finner dig upptagen när han kommer.* Det finns en stor visdom i detta eftersom sysslolöshet lätt leder till olika slags frestelser. Vi skall ta rådet till oss.

Men ändå är det inte nog för att behålla fältet. Om vi aldrig stillar oss så har vi inte heller tid att läsa och lyssna till Guds ord. Gud har gett oss tid att disponera, men vi skall se till att det inte är fiendesidan som väljer hur vi använder den.

Hur skall vi då göra? Vad säger Bibeln?

I Efesierbrevet 6 uppmanar Paulus församlingen i Efesus att bli starka i Herren och i hans väldiga kraft (v 10). Han förklarar vidare att man blir stark i Herren genom att ta på sig Guds vapenrustning "så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp".

Paulus understryker ännu att stri-

den inte står (Ef 6:12)

mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna.

Detta är en sak vi alltid behöver hålla i minnet. Eftersom fienden är av andlig art behöver vapenrustningen också vara anpassad för en sådan fiende. Paulus beskriver i enkla bilder, hämtade ur den romerska soldatens rustning, vilka beståndsdelar Guds vapenrustning består av.

Sanningens bälte Rättfärdighetens pansar

För en andlig stridsman är det av högsta vikt att han bevaras i sanningen. Av sanning finns det flera dimensioner.

Först av allt gäller det att bevaras i den saliggörande läran⁵. För det andra gäller det att i livsföringen alltid sträva till att hålla sig till sanningen. Paulus skriver till Timoteus (2 Tim 2:5):

Den som tävlar blir inte krönt med segerkransen, om han inte följer reglerna.

Vi kan här igen erinra oss Guds ord till Kain (1 Mos 4:7):

Är det inte så att om du gör det som är gott, ser du frimodigt upp, men om du inte gör det som är gott, då lurar synden vid dörren.

Även när det gäller rättfärdigheten finns det två dimensioner. En kristen människas yttersta försvar mot djävulens anklagelser vilar i Kristi rättfärdighet. Denna rättfärdighet får också genklang i den kristnes liv så att djävulen får färre och färre åtalpunkter mot den kristne.

⁵ Se t.ex. Gezelius' förklaring.

Den lutherske 1600-talsteologen Heinrich Müller lär ha sagt:

Ett gott samvete är de kristnas bröstvärn, när varken djävul eller människor kan påbörda dem något orätt som de skulle ha gjort. Ju mindre synd dess ringare är djävulens makt.

Beredvillighetens skor

För en soldat var och är det viktigt att vara väl klädd även på fötterna. Utan skor går det inte att snabbt ta sig fram i svår terräng, och ibland fyllde skorna och benpansaret också en skyddande funktion, t.ex. mot slag och sparkar.

Den beredvillighet som Paulus talar om här kommer av fridens evangelium. Evangelium, det glada budskapet om segern i Kristus, gör att även vi kan gå frimodigt till striden. Paulus utbrister trosvisst i Romarbrevets åttonde kapitel:

När Gud är med oss, vem kan vara emot oss?

Trons sköld

På vilket sätt är tron en sköld? Och hur fungerar en sköld?

Skölden användes som skydd mot fiendens vapen, svärd, spjut och pilar. Paulus nämner i Efesierbrevet att trons sköld kan utsläcka den ondes brinnande pilar. Hur kan tron åstadkomma detta?

Orsaken är att tron inte har något eget att lyfta fram utan den tillägnar sig endast Kristi förtjänst⁶. Inför den skicklige åklagaren djävulen går det inte att lyfta fram något eget, eftersom detta är ofullkomligt och djävulen skjuter det enkelt i sank. Kristi blod, d.v.s. hans offerdöd, är en fullkomlig betalning för våra synder.

Av den orsaken säger Uppenbarelseboken 12 att segern vinnas genom lammets blod. I 1 Joh 5:4 heter det:

Ty allt som är fött av Gud besegrar världen, och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro.

Längre fram i kapitlet blir det helt klart varför tron besegrar världen: tron griper om vittnesbördet om Jesus. När Hebreerbrevet talar om

⁶ Det är i detta som Paulus till synes själv-motsägande ord i 2 Kor 12:10 får sitt rätta sammanhang: *Ty när jag är svag, då är jag stark.*

trons hjältar i gamla förbundet står det (Hebr 11:34):

De var svaga men blev starka, de blev väldiga i strid och drev främmande härrar på flykten.

Och detta gjordes inte i deras egen kraft utan genom tron.

Frälsningens hjälm

Med frälsningens hjälm avses sannolikt det kristna hoppet om frälsning och salighet efter avslutad kamp. Petrus skriver i sitt första brev (1 Petr 1:8f):

Honom älskar ni utan att ha sett honom, och fastän ni ännu inte ser honom, tror ni på honom och jublar över honom i obeskrivlig himmelsk glädje, då ni nu är på väg att vinna målet för er tro, era själers frälsning.

Andens svärd, Guds Ord

Ett av de förnämsta vapnen i den troendes hand, ja kanske rent av det förnämsta, är Guds ord. I Uppenbarelseboken 12, där det talas om hur Mikael och hans änglar stred mot draken och hans änglar, sägs det att segern vanns (v 11)

i kraft av Lammets blod och vittnesbördets ord.

Jesus gav själv exempel på detta när han i öknen kämpade mot djävulens frestelser. Gång efter gång citerar han Bibelns ord: "Det står skrivet." (Matt 4:1–10)

Johannes skriver i sitt första brev till ynglingarna (1 Joh 2:14):

ni är starka och Guds ord förblir i er och ni har besegrat den onde.

I brevet till Filadelfia beröms församlingen för att ha hållit fast vid Guds ord.⁷

⁷ Upp 3:8: *Se, jag har låtit en dörr stå öppen för*

Paulus fortsätter ännu med ett mycket viktigt vapen i den andliga krigföringen: åkallan och bön. Vi har i Ps 50:15 ett underbart löfte om bistånd i svåra situationer:

Åkalla mig i nöden, så skall jag hjälpa dig och du skall prisa mig.

I Joel 2:32 utlovar Gud:

Och det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn skall bli frälst.

Detta vapen har de heliga i alla tider använt sig av när de har varit i svår nöd. Det finns en bön som ständigt återkommer i Psaltaren och som det är all möda värt att lägga på minnet: Herre, skynda till min hjälp⁸.

En segrare behöver träna

Liksom när det gäller jordiska strider och tävlingar så fordrar den andliga kampen också träning. Paulus skriver (1 Kor 9:25):

Men alla som tävlar underkastar sig i allt hård träning – de för att vinna en segerkrans som vissnar, vi för att vinna en som aldrig vissnar.

Vad denna träning består i ser vi klart av Efersierbrevets fjärde kapitel (4:1–13). Paulus skriver först om hur Gud har gett gåvor till församlingen: apostlar, profeter, evangelister, herdar och lärare för att dessa skall

dig, en dörr som ingen kan stänga, ty din kraft är ringa och du har hållit fast vid mitt ord och inte förnekat mitt namn.

⁸ Ps 22:20: Men du, HERRE, var inte långt borta, du, min styrka, skynda till min hjälp!

Ps 31:3: Vänd ditt öra till mig, skynda till min räddning! Var en fast klippa för mig, en borg till min frälsning.

Ps 38:23: Skynda till min hjälp, HERRE, du min frälsning!

Ps 40:14: HERRE, var mig nådig och rädda mig, HERRE, skynda till min hjälp!

Ps 69:18: Dölj inte ditt ansikte för din tjänare, ty jag är i nöd. Skynda att svara mig!

Ps 70:2: Gud, kom till min räddning! HERRE, skynda till min hjälp!

Ps 70:6: Jag är betryckt och fattig, Gud, skynda till mig! Du är min hjälp och befriare. HERRE, dröj inte!

Ps 71:12: Gud, var inte långt ifrån mig! Min Gud, skynda till min hjälp!

Ps 102:3: Dölj inte ditt ansikte för mig när jag är i nöd! Vänd ditt öra till mig, skynda dig att svara när jag ropar!

Ps 141:1: En psalm av David. HERRE, jag ropar till dig, skynda till mig! Lyssna till min röst när jag ropar till dig.

Ps 143:7: HERRE, skynda att svara mig, ty min ande förgås, dölj inte ditt ansikte för mig. Låt mig inte bli lik dem som far ner i graven.

ustrusta de heliga till att bygga upp Kristi kropp tills vi alla när fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds Son, till ett sådant mått av manlig mognad att vi blir helt uppfyllda av Kristus.

Genom denna övning skall de kristna lära sig att stå fasta i sanningen och inte kastas hit och dit

av varje vindkast i läran, när människorna bedriver sitt falska spel och i sin list förleder till villfarelse. (Ef 4:14)

Genom sitt fasthållande vid sanningen, Guds ord, lyser de kristna som stjärnor i världen (Fil 2:15f).

Den kristne behöver ha en god bibelkunskap för att kunna förklara sitt hopp för de icke-troende (1 Petr 3:15).

I Hebreerbrevet 5 kan vi läsa om hur brevets mottagare bestraffas för att de har blivit så tröga att lyssna. De borde redan själva ha fungerat som lärare för andra, men de behöver nu alltjämt få lära sig grunderna i den kristna tron. Brevets författare skriver:

Den fasta födan [d.v.s. fortsättningskursen] är till för dem som genom övning⁹ har fått sinnet skärpt till att skilja mellan gott och ont.

I 1 Tim 4:6f uppmanar Paulus Timoteus att visa ifrån sig det gudlösa, gamla struntpratet (myter) för att i stället öva sig i gudsfruktan. Vad som menas med gudsfruktan ser vi i den föregående versen, där det heter att Kristi tjänare får sin näring av trons och den goda lärans ord.

Den kristne – Kristi medregent

I bibliskt språkbruk är ordet regera synonymt med segra eller övervinna. Detta framkommer t.ex. i 1 Kor 15:24–26 där det heter:

Därefter kommer slutet, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje valde, varje makt och kraft. Ty han måste regera tills han har lagt alla fiender under sina fötter. Som den siste fienden berövas döden all makt.

Av ordet ser vi också att det är Kristus som regerar på jorden. Detta framkommer också i orden "Jag har fått all makt i himlen och på jorden",

som han uttalade i samband med sin

⁹ Gr. *gymnazo*, jfr gymnastik, gymnasium.

Lammet med korsbaneret är en urgammal symbol för den segrande Kristus, Christus Victor. Symbolen är hämtad från Uppenbarelseboken, där Lammet har en central plats alltigenom.

missionsbefallning (Matt 28:18).

Kristi allmakt, d.v.s. regerande, anges också som grunden för lärjungarnas missionsframgångar. Det är på grund av att Kristus regerar på jorden som lärjungarna kan gå ut och göra alla folk till lärjungar. Detta kan de göra trots att djävulen med näbbar och klor försvarar det som är hans.

Den kristna krigföringen består inte endast i försvarskrig utan det är också anfällskrig mot djävulen och världen¹⁰. Bibeln talar om de kristna som Kristi medregenter (2 Tim 2:12):

Härdar vi ut, skall vi också regera med honom. Förnekar vi honom, skall han också förneka oss.

I Upp 5:10 läser vi:

Du har gjort dem [människor av alla folk] till ett konungadöme, till präster åt vår Gud, och de skall regera på jorden.

I Upp 20:6 sägs det på samma sätt att de som har del i den första uppståndelsen, d.v.s. de som fötts på nytt skall regera med Kristus i tusen år och över dem har den andra döden ingen makt.

De kristna har alltså en hög ställning bland människor här i världen trots att det för våra sinnen inte tycks så. Åter en gång bör vi påminna oss

om att våra undersåtar, d.v.s. våra ku-

¹⁰ Jesu ord i Matt 16 om att helvetets portar inte skall bli kyrkan övermäktiga vittnar också om att kyrkan också för anfällskrig för att försöka inta fiendens befästa städer, d.v.s. människohjärtan.

vade fiender, är av en andlig art. Vi kan inte under hänvisning till ovanstående bibelord hävda vår härskar rätt över människor enligt det världsliga regementet, utan här har vi att göra med den andliga verkligheten.

När Gud sade till Kain att han skall råda över synden och dess begär, när Petrus uppmanar de kristna att stå emot djävulen (1 Petr 5:9), och när Paulus inte gav efter för de falska bröderna i Jerusalem (Gal 2:5), då är allt detta ett uttryck för att regera över andliga fiender.

Ofta ser det ut som om det är världens barn som regerar över de kristna i stället för tvärtom. Jesus säger att världen hatar de kristna (Joh 15:19), att de senare får lida i världen (Joh 16:33) och vi vet att den första kristna kyrkan rätt snart fick smaka på kraftiga förföljelser.

Dessa yttre maktbevis är dock inga tecken på att världen regerar över Guds rike, lika lite som Pilatus regerade över Jesus efter det andliga regementet. Jesus säger (Joh 18:36):

Mitt rike är inte av den här världen. Om mitt rike vore av den här världen, hade mina tjänare kämpat för att jag inte skulle bli överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike inte av den här världen.

Den kristna kyrkan är alltså ingen motståndsrörelse i det yttre borgerliga livet. Detta fick lärjungarna bitert erfara i Getsemane, där de, trots alla sina hjältediga planer, fann sig tvungna att fly. Däremot utgör de kristna en motståndsrörelse i det andliga livet.

Världen förför, säger Jesus. Djävulen går omkring som ett rytande lejon, men stå honom emot, uppmanar Petrus sina läsare.

Det är här de kristnas regerande är av största vikt. "Synden skall inte härskas i er dödliga kropp, så att ni lyder dess begär", undervisar Paulus församlingen i Rom (6:12).

"Vi har skyldigheter, bröder", säger Paulus, "men inte mot vår onda natur" (Rom 8:12). Som kristna har vi heller inga skyldigheter mot andra andliga fiender, t.ex. mot falska lärare eller mot djävulen. Bibeln uppmanar oss i stället att visa dessa ifrån oss.

Vi har ingen skyldighet att utöva andlig gemenskap med falska lära-

re, för att vara artiga, eller att delta i världens nöjen för att våra icke-troende vänner inte skall tycka att vi är tråkiga. Det hör till vår kallelse som härskare att stå emot det onda, vem som än kommer med det. Bibels uppmaningar till ståndaktighet i tron är legio:

Genom att stå fasta skall ni vinna era själar. (Luk 21:19)

Vaka, stå fasta i tron. Var manliga och starka. (1 Kor 16:13)

Till denna frihet har Kristus gjort oss fria. Stå därför fasta och låt er inte på nytt tvingas in under slavoket. (Gal 5:1)

Lev nu bara på ett sätt som är värdigt Kristi evangelium, så att jag, vare sig jag besöker er eller inte, får höra att ni står fasta i en och samme ande och i ett och samma sinne kämpar för tron på evangelium. (Fil 1:27)

Stå därför fasta i Herren, mina älskade och efterlängttade bröder, min glädje och min krona, ni mina älskade. (Fil 4:1)

Han vill låta er träda fram inför sig heliga, fläckfria och oförvitliga, om ni verkligen står fasta och väl grundade i tron och inte låter er rubbas från hoppet i det evangelium som ni har hört

och som har predikats för allt skapat under himlen och som jag, Paulus, har blivit satt att tjäna. (Kol 1:22–23)

Stå alltså fasta och håll er till de lärdomar ni har fått, muntligt eller genom brev. (2 Tess 2:15)

Med hjälp av Silvanus, som jag håller för en trofast broder, skriver jag kortfattat till er för att förmana er och vittna om att detta är Guds sanna nåd. Stå fasta i den. (1 Petr 5:12)

Kampen kan vara hård. Hebreerbrevets författare talar om en kamp till blods mot synden (Hebr 12:4) och Petrus säger (1 Petr 4:18):

Om den rättfärdige med knapp nöd blir frälst, vad blir det då av den ogudaktige och syndaren?

Vi skall ändå alltid komma ihåg att striden är Herrens. Han har inte lämnat oss faderlösa (Joh 14:18) utan han har sänt till oss den helige Ande, som är Mäktig Gud och kan bevara oss på vägen till himlen.

Paulus skriver att Anden hjälper oss i vår svaghet i det han ber en rätt bön till Fadern för oss. Att Fadern inte skulle höra en sådan bön är fullständigt uteslutet. Har han lovat att bistå den som åkallar honom.

HANS AHLKOG

Är Gud för oss, vem kan då vara emot oss? Han som inte skonade sin egen Son utan utlämnade honom för oss alla, hur skulle han kunna annat än också skänka oss allt med honom? Vem kan anklaga Guds utvalda? Gud är den som frikänner. Vem är den som fördömer? Kristus Jesus är den som har dött, ja, än mer, den som har blivit uppväckt och som sitter på Guds högra sida och ber för oss. Vem kan skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller ångest, förföljelse eller hunger, nakenhet, fara eller svärd? Det står ju skrivet: För din skull dödas vi hela dagen, vi räknas som slaktfår.

Men i allt detta vinner vi en överväldigande seger genom honom som har älskat oss. Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller furstar, varken något som nu är eller något som skall komma, varken makter, höjd eller djup eller något annat skapat skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre. (Rom 8:31–39)

Man och kvinna

i ljuset av skapelsen och syndafallet

Förkortad form av Markus Saarinen's föredrag 25.7. 2010 i Terjärv församling. För förkortningen svarar redaktören.

Genom syndafallet har världens alla människor under alla tider ärvt Adams och Evas syndafördärv, så att också HERRENS tjänare David (Ps. 36:2-5) har tvingats bekänna:

I mitt hjärta hör jag vad synden viskar till den ogudaktige. Det finns ingen gudsfruktan inför hans ögon. Han förringar inför sig själv att man skall upptäcka och hata hans brott. Hans muns ord är ondskan och svek, han vill inte göra det som är förståndigt och gott. Ondskan tänker han ut på sin bädd, han går den väg som inte är god, han skyr inte något ont.

Utvägen ur denna katastrof kommer inte som en följd av mänsklig, moralisk uppryckning. Inga laggärningar eller egna rättfärdiga gärningar kan befria oss från syndens smitta och skuld. Syndafallet var för stort och synden sitter för djupt i människan.

Utvägen kommer i och genom Honom som för allas vår skull antog en tjänares gestalt, då Han blev Guds uppenbarade hemlighet, genom att avlas av den Helige Ande och födas av jungfrun Maria. Utvägen är Guds enfödde Son, som på Golgata kors blev fastspikad och genom detta upphöjd som hela världens Kopporm, som åt dem som av Guds nåds utkorelse tror evangelium ger tillfrisknande från synd till evig tid.

Den som sätter tro till detta fasta, tillförlitliga, glada, apostoliska budskap, är förenad med HERREN Gud. Man kan därför tala om ett saligt äktenskap mellan den troende och Kristus, och mellan Kristi Kyrka överlag och hennes Herre.

Detta har Gud på ett ljuvligt, evangeliskt sätt visat i historien (1 Mos. 2:21-22):

Då lät HERREN Gud en tung sömn falla över mannen, och när han hade somnat tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött.

Och HERREN Gud formade en kvinna av revbenet som han tagit av mannen och förde henne fram till honom.

Med denna händelse som förebild har Guds enfödde Son fått Församlingen till sin brud. Efter att ha blivit dödad på ett kors och stucken i sidan, varur det rann vatten och blod, var Kristus försänkt i dödsriket för en kort tid, tills Han på den tredje dagen blev uppväckt från de döda.

Ordet om denna förunderliga händelse och Guds gärning för världens skull har skapat och utsmyckat en brud åt Herren Kristus. Utan hennes egen medverkan har hon genom det kristna dopets tro blivit förd fram till och förenad med sin Herre och Frälssare.

Det livslånga äktenskapet

Verkligheten för enskilda människor och äkta par på denna sida om syndafallet är givetvis radikalt annorlunda jämförd med verkligheten i paradiset före katastrofen. Ändå har Guds skapande godhets makt och bud inte blivit ointetgjorda.

Fortfarande visar Gud sin mäktiga godhet mot enskilda människor och äkta par. Fortfarande skapar Gud nytt och gott i enskilda människors och äkta pars liv. Fortfarande är det Guds goda vilja och gärning att äktenskap ingås enligt Hans anvisningar.

Däremot skapade Herren människan för att hon ska ha Honom som sin Gud och för att hon ska leva sitt vuxna liv i ett livslångt äktenskapligt förhållande med en medhjälpare av motsatt kön.

I äktenskapet ska mannen råda över kvinnan genom utgivande kärlek och omsorg. Trots syndens intrång i världen står dessa bud kvar,

även om numera också ensamhetens och celibatets väg hör till Guds vilja för vissa människor.

Innan jag fortsätter ska jag apropå bestämmningen "livslångt, äktenskapligt förhållande" inskjuta en intressant fotnot. Luther lär nämligen i sin förklaring av Genesis (s. 106, 129), att även om Adam och Eva hade lyckats undgå att falla i synd, så hade deras tid på jorden ändå varit begränsad. I något skede hade de utan skräck och död förflyttats till en andlig verklighet.

I 1 Mos. 2:18 är det skrivet:

Herren Gud sade: Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag skall göra en medhjälpare [eller "hjälp"] åt honom, en som är hans like.

Därefter berättar Mose att Herren till Adam förde fram alla markens djur och alla himlens fåglar som Han hade format av jord (1 Mos. 2:20):

Och mannen gav namn åt alla boskapsdjur, åt himlens fåglar och åt alla markens vilda djur. Men åt mannen fanns ingen medhjälpare som var hans like.

Mannen får en hjälp

Efter denna episod följer berättelsen om hur Gud formade kvinnan. Eller egentligen står det om hur Gud byggde kvinnan. Just så uttrycker bl.a. 1917 års svenska och 1938 års finska bibelöversättningar saken.

Då kvinnan var klar förde Herren henne fram till mannen. Mannen sade (1 Mos. 2:23):

Denna är nu ben av mina ben och kött av mitt kött. Hon skall heta kvinna, ty av man har hon tagits.

Med andra ord kan vi för det första konstatera, att människan i urtillståndet omedelbart förstod sig på Guds gärningar. Trots att Adam hade varit

försänkt i en tung sömn och inte hade följt med och sett vad Gud hade gjort för honom, var han av naturen rättfärdig och vis i den Helige Ande, så att han ändå förstod det.

Detta sköna, heliga tillstånd har gått förlorat i och med syndafallet. På denna sida om syndafallet och det eviga livet är vi människor av naturen straffvärda, ogudaktiga, ovisa och t.o.m. dåraktiga i oss själva.

Först i och med Guds nåderika verkande i kraft av sitt ord, är vi ostraffliga, visa och heliga genom tron på Hans enfödde Son, som Han

för oss har gjort till vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning, för att det skall ske som står skrivet: Den som berömmar sig skall berömma sig av Herren. (1 Kor. 1:30-31)

Den som vill berömma sig, han skall berömma sig av att han har insikt och känner mig: Att jag är HERREN, som verkar med nåd, rätt och rättfärdighet på jorden. Ty däri har jag min glädje, säger HERREN. (Jer. 9:24)

För det andra kan vi märka att Gud bestämde att mannen skulle ha en medarbetare till hjälp för att utföra sin uppgift i livet. Denna "medhjälpare" eller "hjälp" var och är en mänskligt likt mannen. Men denna hjälp var och är av ett kompletterande kön till honom.

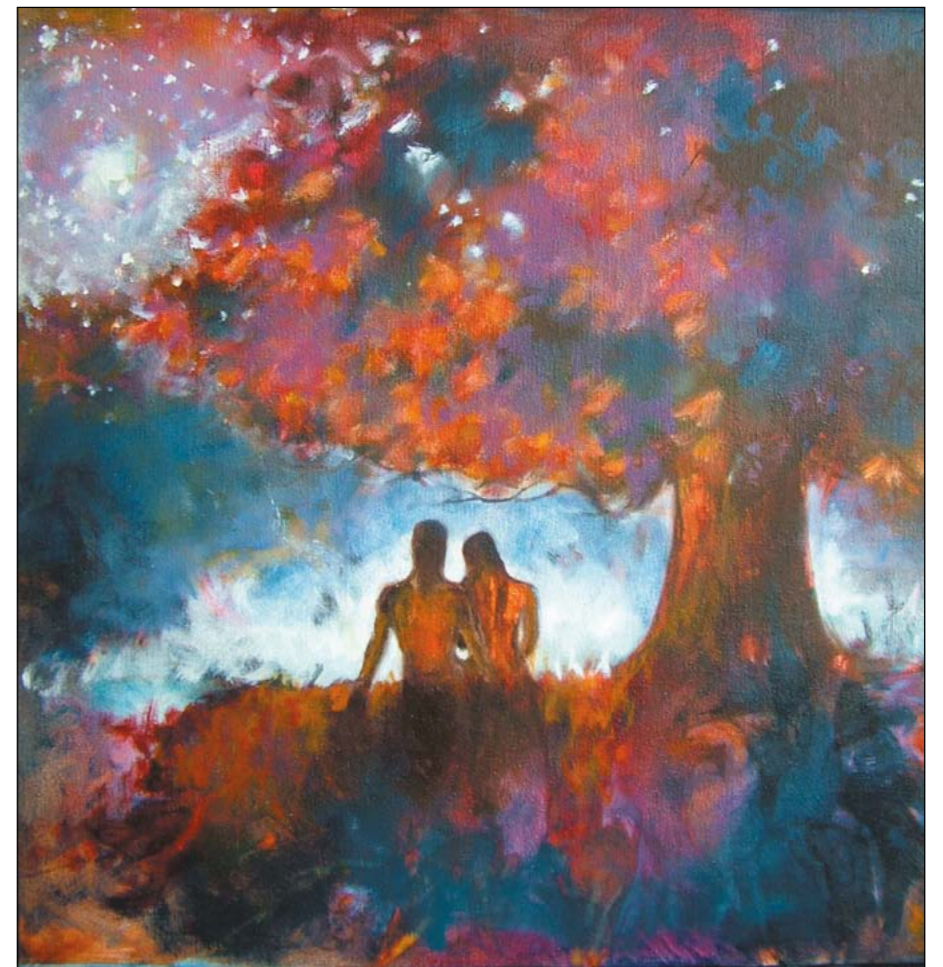
Detta betyder därför att endast mannen och kvinnan tillsammans kan efterleva Guds paradisiska bud om att vara fruktsamma och föröka sig (1 Mos. 1:28). Alltså bär redan naturen tydligt vittnesbörd om att varken två män eller två kvinnor kan bilda familj och föra människosläktet framåt.

Inte heller lyckas mannen ensam med detta. För att kunna bilda familj och ha en hjälp som passar honom behöver mannen Guds gåva i och genom kvinnan.

Den viktiga plats som kvinnan har i mannens liv framgår av det hebreiska ordet för "hjälp". Det är en term som Bibeln ofta använder för att beskriva Gud i Hans förhållande till oss människor. I Ps. 70:6 bekänner David i den Helige Ande:

Jag är betryckt och fattig, Gud, skynda till mig! Du är min hjälp och min befriare. Herre, dröj inte!

Just ordet "hjälp" är här det samma

Adam och Eva i paradiset. Målning av Marianne Mortensen. Se gallerisela.dk.

som Herren använder i 1 Mos. 2:18 för att beskriva kvinnan som Han tänker skapa åt mannen. Kvinnan har alltså ett högt ärenamn hos Gud. Hon ska sörja för det som mannen saknar och behöver, på samma sätt som Gud kommer till sitt folk och styrker och stöder det.

På egen hand kunde den förste mannen inte fullfölja Guds plan för hans liv, som innefattade Guds bud om att vara fruktsam. Det är därmed i ljuset av detta som aposteln Paulus skriver till de kristna i Korint (1 Kor. 11:9), att *mannen inte skapades för kvinnans skull utan kvinnan för mannens skull.*

För det tredje är det Guds vilja och ord som bestämmer vad som är gott och inte gott, samt vad som är ett äktenskap.

På grund av sin vilja och sitt beslut skapade Gud ur intet allt som finns med sitt blotta ord. Efter varje respektive dags skapelse betraktade Gud sitt dagsverke och konstaterade att det var gott. Likaså hade Han en

åsikt om vad som var gott och dåligt i vad som gällde Hans avbilds liv.

Herren Gud sade: Det är inte bra för mannen att vara ensam. Jag skall göra en medhjälpare [eller "hjälp"] åt honom, en som är hans like.

Det är därför Guds ord, bibelordet, som vi ska lyssna till när vi vill lära känna och följa Guds vilja. Allt som utan Guds ord drivs, prisas och upphöjs som den ädlaste gudstjänst är djävulskt bedrägeri, alltså synd.

Attacken mot Ordet

Med utgångspunkt i 1 Mos. 3:1, där det är skrivet att Satan genom ormen sade till kvinnan: "Har Gud verkligen sagt: Ni får inte äta av alla träd i lustgården ...", undervisar Luther i sin förklaring till Genesis (s. 143-144):

Ordvrängarna disputerar också om arten av denna prövning, vad den har kunnat vara. Var deras synd avgudadyrkan, självhävdelse eller sorglöshet eller endast det, att de åt av den

där frukten? Men om vi, som sig bör, granskar lite mera samvetsgrant allt detta, märker vi att den allra största och den häftigaste av prövningar var däri, att ormen riktar sin attack direkt mot Guds goda vilja och försöker med förnekandet av trädet bevisa, att Guds vilja med människan inte är god. Satan siktar rakt på Guds avbild och de starkaste krafterna, som fanns i den ofördärvade naturen. Uttryckligen försöker han omkullkasta den största tjänst, som Gud hade instiftat. Onödigt är att tvista därom, var synden det här eller det där. Eva uppvisas helt enkelt till alla synder, när hon uppvisas till att bryta mot Guds ord och Hans goda vilja.

...

På detta sätt går alltså Satan till anfall mot Adam och Eva och siktar på det, att de trodde lögnen efter att ha förlorat ordet och tilliten till Gud. Om så sker, är det under om någon börjar vara högmodig, en föraktare av Gud och människor, en äktenskapsbrytare, en mördare osv. Denna prövning är verkligen alla prövningars rot, varpå följden är en sammanstörtning eller kränkning av alla tio bud. Alla synders källa är nämligen otron; när Satan har åstadkommit detta genom att åsidosätta eller förfalska Guds ord, är ingenting mera svårt för honom.

Så ständigt brännande aktuella är Guds ord och Luthers undervisning. Men samtidigt är det Guds nåd att bli varnad och få den Ondes planer och tillvägagångssätt avslöjade.

Dessutom har kristna och däri-genom Kristi Kyrka genom alla tider varit hotade av Djävulen, vilket också Luther påminde oss om. Men i Jesus Kristus finns för oss det eviga livets lykta och ljus, sanningens bälte och rättfärdighetens pansar, beredskapens skor och trons sköld, frälsningens hjälm och Andens svärd som är Guds ord (Ef. 6:17), genom vilka vi i tron vakar och håller ut.

Guds goda vilja

Genom bibelordet visar alltså Gud sin evigt goda väg för oss människor. Det var inte gott för den syndfria Adam att vara ensam, utan en medhjälpare som var hans like och med vem han därmed kunde få syndfri avkomma. Men inte ens syndafallet förändrade Guds goda vilja.

Några fariseer kom fram till honom och ville snärja honom och sade: "Är det tillåtet att skilja sig från sin hustru av någon anledning?" Han svarade: "Har ni inte läst att Skaparen från begynnelsen gjorde dem till man och kvinna och sade: Därför skall en man lämna sin far och mor och hålla sig till sin hustru, och de två skall vara ett kött? Så är de inte längre två utan ett kött. Vad Gud har fogat samman skall människan inte skilja åt." De sade till honom: "Varför har då Mose befallt att mannen skall ge hustrun ett skilsmässobrev och skicka bort henne?" Han svarade: "Därför att era hjärtan är så hårda tillät Mose er att skiljas från era hustrur, men från början var det inte så. Jag säger er: Den som skiljer sig från sin hustru av något annat skäl än otukt och gifter sig med en annan, han begår äktenskapsbrott."

Matt 19:3-9

Kristus befäster den för sin Kyrka med sin undervisning i Matt. 19:3-9 (se rutan).

På grund av människans av synden hårda hjärta efterföljer hon inte Guds goda vilja av naturen. Även Jesu lärjungar visade prov på att vara köttsliga, när de efter det ovan citerade bibelstället uttryckte skepsis gentemot meningsfullheten och riktigheten i Jesu undervisning.

Ändå var och är Gud Faderns och Sonens och den Helige Andes budskap identiskt och oförändrat från tiden före syndafallet till och med idag och så länge den här världen står.

Underordningen

Då och då får man dock höra påståendet att en förändring i Guds vilja har skett, och att mannen först i och med syndafallet blev överordnad kvinnan. Denna överordning påstås dessutom ha försvunnit då Kristus kom och lade allt tillrätta. Guds ord i Gal. 3:28, "Här är inte ... man och kvinna", menas då vara beviset för att kvinnan nu kan exempelvis beträda predikoämbetet, trots att sammanhanget i Gal. 3 visar att aposteln talar om Kristi frälsnings allmänna verklighet. Syndernas förlåtelse är fix och färdig i Kristus för världens alla judar och icke-judar efter naturlig härstamning, alla slavar och fria, alla män och kvinnor här och nu.

Men i enlighet med Guds ord råder ännu idag en kärlekens hierarki mellan mannen och kvinnan i Guds rike, vilket innebär att kvinnan fortfarande kallas till att ödmjukt underordna sig mannen i familjen och Kyrkan.

Guds ords kallelse till kvinnan är att hon ska låta bli att undervisa när Kyrkan samlas till gudstjänst och inte heller göra sig till herre över mannen (1 Tim. 2:12). Mannens kallelse från Gud åter är att han likt Kristi kärlek till sin Församling ska självutgivande älska sin hustru som sin egen kropp (Ef. 5:25-28).

Denna Guds goda vilja var till redan från begynnelsen, eftersom Adam skapades först och sedan Eva.

Och det var inte Adam som blev bedragen, utan kvinnan blev bedragen och gjorde sig skyldig till överträdelse. (1 Tim. 2:13-14)

Utifrån dessa aposteln Paulus' ord får vi alltså Guds tillförlitliga vittnesbörd om att mannens och kvinnans inbördes roller är oförändrade från oskuldsfullhetens dagar.

Dessutom visade Herren detta redan när Han i paradiset på världshistoriens sjätte dag förde kvinnan fram till mannen. Lite innan hade Gud nämligen fört fram alla markens djur och himlens fåglar till mannen, som tillsammans med mänsklighetens andra representant, kvinnan, skulle

råda över djuren.

Att bli förd fram till någon är i Bibelns språkbruk det samma som att vara i underordnad ställning till den som man blir förd fram till.

I en av profeten Daniels syner såg denne en natt en som liknade en människoson komma med himlens skyar, och han närmade sig den Gamle och fördes fram inför honom (Dan. 7:13).

I den kända domsöndagstexten i Matt. 25 står det att alla folk ska samlas inför Människosonen Kristus. Det är alltså liksom den Helige Ande talar genom Paulus:

Och nu vill jag att ni skall veta att Kristus är varje mans huvud, att mannen är kvinnans huvud och att Gud är Kristi huvud. (1 Kor. 11:3)

Guds vilja – för vårt bästa

Nu kan vi förstås tänka och mena att Guds vilja och ord om mannens och kvinnans inbördes förhållande i praktiken är svårt att praktisera.

Alltsedan syndafallet finns det ingen vanlig människa som är fullkomlig och aldrig syndar. Därför finns det heller inga äktenskap eller församlingar, där inga synder bryter fram. Tvärtom kan synden bli synlig på så sätt, att antingen mannen eller kvinnan försöker förslava den andra parten.

Men det är inte det som kristen under- och överordning handlar om. Guds vilja med och Hans ord åt oss är kärlek, där inget förtryck och lidande finns med. Det är det syndiga köttet

i oss som tolkar och upplever Guds bud som tunga, besvärliga och kränkande.

Men Guds nåd och ord visar och bär oss på Herrens goda, välsignelse-givande väg. Genom att hålla framme Kristi ord kommer efter Guds vilja också en helgelse att ske hos oss. Ty när vi genom tron på evangeliet böjer vår vilja till att formas efter Guds vilja, kommer vi av Guds nåd och verkan också att uppleva sann glädje och tillfredsställelse i vårt privata liv, i vårt eventuella familjeliv och i våra liv som levande stenar i Kyrkan.

Som kristna börjar vi inse att hustrun mår bra av att den äkta mannen fungerar som den som har det övergripande ansvaret i familjen, genom vilket hustrun får mer tid och krafter över till att vara den som har ansvaret för skötseln av eventuella barn, speciellt när de är små.

Guds bud är att kvinnan inte ska vara präst. När och där detta praktiseras kan hon uppleva en lättnad över att inte behöva inneha det stora, ansvarstungda predikoämbetet, som i stället sköts av för ändamålet kallade dugliga män. Samtidigt kan hon ändå på sitt sätt vittna om nåden och sanningen i Kristus.

Som kristna, genom dopet till och tron på det glada budskapet om syndernas förlåtelse i Jesus Kristus, helgar Herren oss att tacksamt inse att Gud, genom sina bud, visar oss på vårt eget bästa.

Det är därför ingen slump, utan tvärtom Guds plan, beslut och verk,

att den Helige Ande har styrt aposteln att skriva (Ef. 5:24-27):

Som församlingen underordnar sig Kristus, skall hustrun i allt underordna sig sin man. Ni män, älska era hustrur, så som Kristus har älskat församlingen och offrat sig för den, för att helga den, sedan han renat den genom vattnets bad, i kraft av ordet. Ty han ville ställa fram församlingen inför sig i härlighet, utan fläck eller skrynkla eller något annat sådant. Helig och fullkomlig skulle den vara.

Låt oss be:

Helige Gud, himmelske Fader, tack för Ditt rena, levande och verk-samma ord, genom vilket Du har upplyst våra hjärtan i Din enfödde Son, och så överbevisat oss om vår inneboende synd, Din eviga rättfärdighet i Kristus och Hans eviga seger över den Onde och hans rike.

Vi ber Dig i vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi namn: Förbarma Dig över oss. Omvänd oss dagligen till Kristi ord och ge oss goda, redliga lärare i den Helige Ande, så att vi av Din nåd och verkan lever i och av Kristi rättfärdighet och därigenom har Din kraft att göra gott mot alla människor medan vi har tillfälle, och framför allt mot dem som delar vår tro, men även att akta oss för och stå emot falsk lära, tills Du slutligen för oss till den eviga friden och ljuset hos Dig.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.

MARKUS SAARINEN

Finlands ev-luth. kyrkas utförsäkning accelererar

Under det senaste halvåret har det i den största folkkyrkan i Finland, den evangelisk-lutherska kyrkan (i fortsättningen ELKF) skett en accelererande utförsäkning i riktning bort från biblisk tro.

Stig-Olof Fernström har presenterat homodiskussionen i ELKF i en artikel i Svensk Pastoraltidsskrift nr 5/2011 och i Nya Väktaren XXIV (bilaga till Kyrka och Folk nr 15/2011). Han tar avstamp i ett två timmar långt debattprogram i finska TV2 den 12 oktober 2010. Drygt 10 personer deltog i debatten, en del förespråkare och en del motståndare till homosexuellt samliv.

Debatten ledde till en massutskrivning från kyrkan av aldrig tidigare skådat slag. Under oktober månad utträdde 41 070 personer ur kyrkan via en webbtjänst, som upprätthålls av ateister, *eroakirkosta.fi*.

Många kommentatorer ansåg att den verkliga orsaken till utskrivningarna var ett mediedrev, som framför allt riktades mot kristdemokraternas ordförande Päivi Räsänen. Drevet förstärktes bl.a. av biskoparna Mikko Heikka och Björn Vikström samt kulturminister Stefan Wallin (Svenska folkpartiet), som har ansvar också för kyrkliga frågor.

Debattprogrammet var väl tajmat, eftersom kyrkomötet i november hade att ta ställning till frågan om välsignelse av homosexuella parförhållanden. Beslutet, som togs den 12 november med rösterna 78–30, blev att biskopsmötet gavs i uppdrag att utarbeta direktiv för bönestunder för och tillsammans med homosexuella.

Man hade konstaterat att det inte fanns tillräcklig majoritet för ett beslut om välsignelse, vilket till följd av nödiga ändringar i handboken skulle ha krävt kvalificerad majoritet. Därmed förklarades enkel majoritet räcka, och det gav ett sken av att ingen ändring hade skett i kyrkans lära.

I media har rapporterats om en klar liberalisering av de nya beslutande organ som valdes i församlingsvalen i november. Dessa organ

ska inkommande höst välja ombud för nästa kyrkomöte, som inleder sin verksamhet 2012. Det är inte svårt att sia om att kyrkomötets styrkeförhållanden då kommer att vara annorlunda. Många röster behöver inte flytta över innan kvalificerad majoritet för en välsignelseakt nås.

Teologer tar avstånd från biskoparna

Sedan biskoparna i början av februari offentliggjorde sina anvisningar publicerade elva teologer, av vilka nio präster, ett uttalande där de avsäger sig gemenskapen med biskoparna i ELKF med hänvisning till CA 28:23–28.

Biskoparna, "som har gett rekommendationen om dessa irrlärliga bönestunder", betraktas dock fortfarande som tjänstemän i förvaltningen, men de står utanför det andliga livet.

Första undertecknare är Anssi Siimojoki. Ingen svenskspråkig präst finns med bland undertecknarna. Flera av dem är aktiva i den finska Lutherstiftelsen.

Väckelserörelser inledde problematisk kampanj

I mars inledde några finska väckelserörelser som driver tidningen Nuotta en mediekampanj, "Älä alistu!" (ordagrant "Underkasta dig inte!", eller "Stå på dig!"). En video publicerades, där en intervju gjordes med en ung kvinna, "Anni", som hade levt samman med en annan kvinna men som hade blivit fri från sina homosexuella böjelser då hon kom till tro. Hon sällskapar nu med en man och ska gifta sig.

Kampanjens syfte var att ge stöd åt dem som kämpar med sin homosexuella läggning och visa att det kan gå att bli fri.

Det blev en våldsamt motreaktion, som bland annat tog sig uttryck i att ärkebiskop Mäkinen ansåg att kyrkligt understöd till de organisationer som stod bakom kampanjen borde omprövas.

Det ansågs fel att stämpla homosexuella som sjuka, genom att fram-

hålla att de kan bli "friska" från sin homosexualitet.

Den unga anonyma kvinnan blev föremål för en hätsk klappjakt, eftersom hon hade sagt att "om en mördare kan göra bättring så kan väl en homosexuell göra det". Detta framfördes i media som om de kyrkliga rörelserna skulle jämställa homosexualitet och mord.

Efter några få dagar beslöt sig organisationerna för att avblåsa kampanjen. Det verkar som om det var hotet om ekonomiska påföljder som fick slut på kampanjen.

Lutherstiftelsen har inlett verksamhet i Vasa

Sedan hösten 2010 har finska Lutherstiftelsen haft verksamhet även i Vasa. Till en början samlades man till bibelstudier men från den 23 januari inledde man regelbundna nattvardsgudstjänster varannan söndag. På samma sätt som på andra orter hålls gudstjänsterna i Adventkyrkan.

Verksamheten leds av Markus Pöyry, som är pastor i Luukas-gemenskapen i Seinäjoki. Enligt stiftelsens praxis kommer en motsvarande gudstjänstgemenskap sannolikt att grundas i Vasa inom kort.

I Vasa ordnar även finska Evangeliföreningen (SLEY) regelbundet mässor i sitt bönehus på Kyrkoespianen. Den motsvarande svenska föreningen (SLEF) har inte egna nattvardsmässor, utan fortsätter att i samarbete med Vasa svenska församling ordna mässan Gloria Dei i Evangeliska folkhögskolan och nattvardsgudstjänster i Roparnäs kyrka.

Det är tänkt att gemenskaperna i Finland från nästa år ska etablera sig som ett eget stift. Biskop är Matti Väisänen.

Gudstjänstgemenskap i Åbo

I Lutherstiftelsens tidning Pyhäkön lamppu, nr 1/2011, intervjuas teologie studerande Sebastian Grünbaum, som är aktiv i planeringen av en svensk gudstjänstgemenskap i Åbo.

Grünbaum berättar att 10–15

svensktalande studerande brukar delta i de nattvardsmässor som SLEY ordnar. Man vill dock gärna kunna delta i mässor på sitt modersmål.

En annan av de aktiva i samtalen är Otto Granlund, ungdomsledare i Petrus församling i Helsingfors. Han skrev ett diskussionsunderlag till "Seinäjokimötet" den 28 mars i år, där problematiken beskrivs mitt i prick.

Vi har fått tillåtelse att återge hans skrivelse (se nedan), av honom själv

modifierad till en allmänare form.

SLEF har inlett gudstjänstverksamhet i Fruntimmers Bibelförenings lokal under namnet Gloria Dei, dvs. samma koncept som under några år har hållits i Vasa. Dessa hålls i samarbete med Åbo svenska församling.

Missionsprovinsens prokaticism kritiseras

Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet har genom sina prä-

ter, Ingemar Andersson och Lars Borgström, skrivit ett öppet brev till Missionsprovinsen, där de oroar sig över den prokaticism som särskilt manifesterats genom biskop Göran Beijers medverkan vid grundläggningen av Enhetens kyrka intill Öst-anbäckens kloster.

Skrivelsen, jämte länk till en diskussion, återfinns på församlingens webbplats

www.lutherskaforsamlingen.se.

OLA ÖSTERBACKA

De konservativas stora problem

Många upplever att de konservativa kristna i Svenskfinland har ett stort problem. Problemet är allvarligt, det har redan fått svåra konsekvenser och det kommer i framtiden att orsaka katastrof, ifall vi inte tar itu med det. Diskussionen och arbetet för att lösa problemet överskyls av det faktum att så många andra frågor diskuteras på bekostnad av diskussionen för att lösa problemet.

Den här texten framför några punkter för att klargöra vad som är det stora problemet. Förhoppningsvis skall dessa punkter kunna inspirera till diskussion kring problemet och arbete för att lösa det.

1. Det stora problemet är inte homosexualiteten.
2. Det stora problemet är inte att en del vill välsigna homosexuella förhållanden.
3. Det stora problemet är inte att kyrkan går mot en linje som godkänner välsignelse av homosexuella förhållanden.
4. Det stora problemet är inte de kvinnliga prästerna.
5. Det stora problemet är inte det att kyrkan år 1986 beslutat att öppna prästämbetet för kvinnor.
6. Det stora problemet är inte att biskoparna vägrar (sär)viga unga konservativa teologer till prästämbetet.
7. Det stora problemet är inte ens det att unga konservativa teologer studerar utan ett mål och utan någon som helst garanti om arbete i framtiden. Det kan visserligen vara en personlig tragedi men det är inte de konservativas problem per se [i sig].
8. Det stora problemet är inte ens det att unga konservativa teologer inte skulle gå med på en sådan vigning även om en sådan skulle erbjudas.
9. *Det stora problemet är att kristna är utan församling i stora delar av Svenskfinland.*
10. Problemet är att när kyrkan har öppnat prästämbetet för kvinnor och enskilda församlingar har välkomnat kvinnliga präster till sina herdar, *har vi konservativa svarat genom att avskaffa församlingen.* Där de konservativa kristna inte mera har en församling på grund av att de inte kan känna sig hemma i sin nominella hemförsamling har vi nöjt

oss med situationen och intalat oss själva att det går bra utan församling också. Där ingen kontinuerlig predikan av Guds Ord finns, och där konservativa kristna inte kontinuerligt får del av sakramenten har vi intalat oss själva att det går bra utan ett kontinuerligt bruk av nådemedlen.

11. Problemet är att genom att vi intalar oss att vi klarar oss bra utan församling och ett kontinuerligt bruk av nådemedlen, förvaltade av en präst i apostolisk ordning, också på ett definitivt sätt slår håll på vår egen argumentering mot öppnandet av prästämbetet för kvinnor. Där ingen församling finns är inte heller kvinnliga präster ett problem. Där Ordet inte predikas och där sakramenten inte förvaltas är inte kvinnliga präster ett problem.
12. Prästämbetet behövs först och främst i en församling. (Sedan är det bra om präster också i andra uppgifter än församlingsprästens kan arbeta för de kristnas väl.) Där ingen församling finns behövs inte heller en präst, ifall inte prästen har som mål att bygga upp en församling och vara herde för den.
13. Problemet är att församlinglivet med ett kontinuerligt gudstjänstliv har ersatts av olika slags alternativa enskilda samlingar. De samlingar som tidigare varit bra komplement till församlinglivet står nu på många orter för sig själva, utan en koppling till församlinglivet. På sina håll har församlinglivet ersatts av större punktinsatser. I stället för ett kontinuerligt gudstjänstliv erbjuds stora samlingar som ordnas ett par gånger om året. Dessa samlingar kan i och för sig innehålla god undervisning och ge näring åt det kristna livet, men kan inte ersätta ett lokalt församlingliv. Det är som när en människa blir hemlös och erbjuds ett hotellveckoslut i stället – visst kan det vara bra att få vederkvickelse vid swimmingpoolen samt en rejäl hotellfrukost, men inte löser det själva problemet.
14. Vad som därför behövs är en diskussion om det stora problemet – det att många konservativa kristna i Svenskfinland är utan församling – och att beslut fattas som har målet att lösa detta problem. Diskussion om andra temata skall inte ske på den här diskussionens bekostnad.

Psaltaren

Svenska Folkbibeln utkom 1998 med 1996 års nyöversättning av NT och en revision av 1917 års översättning. Delvis ingick också smärre nyöversatta partier av GT. Arbetet med en fullständig nyöversättning har pågått sedan dess, och även översättningen av NT ses över.

I slutet av 2010 presenterades en nyöversättning av Psaltaren i form av en förnämlig presentbok. Boken är illustrerad med fina fotografier.

I ett förord presenteras Psaltaren som Bibelns i särklass mest lästa och älskade bok. Översättarna presenterar också sina grundprinciper: en pålitlig trohet mot både grundtext och svensk översättningstradition, och den lediga svenskans närvaro och fräschör, inom ramen för det utrymme som en texttrogen översättning har att röra sig.

Resultatet är "en matig bibeltext med skärpa och tuggmotstånd", som utgivaren uttrycker det.

En kraftigt utökad notapparat är införd. Alternativa översättningar av den masoretiska grundtexten och variationer mellan olika bevarade handskrifter har kommenterats. Härvid påpekas vilken variant som används i Septuaginta, den grekiska uröversättningen av Gamla testamentet.

En viktig typ av noter är också hänvisningar till profetior om Jesus Kristus.

I slutet av boken finns flera olika läsningsplaner: judisk tradition, den kristna tidegården och en resa genom Psaltaren under två månader. Denna sistnämnda läsningsplan kan också användas som ett index med angivna ämnen.

I denna tidning återfinns psalm 46 på sidan 4, och här nedan den kanske mest kända och älskade av alla psalmer, psalm 23.

Som synes är en iögonfallande ändring att "skall" konsekvent har bytts ut mot "ska".

Pröva själv! Översättarna vill gärna ha synpunkter på texten. Ta kontakt via info@folkbibeln.se.

OLA ÖSTERBACKA

Psaltaren (illustrerad)
Svenska Folkbibelns översättning, språkligt reviderad utgåva, 256 s, inbunden.
Stiftelsen Svenska Folkbibeln, 2010

NYHET!

I dagarna utkommer en bok med föredrag från NELK i Vasa 2010. Mycket läsvärd undervisning!

Pris ca 60 SEK eller 6–7 €. 128 s. Boken utges av Lutherska församlingen i Stockholmsområdet som är värdar för årets konferens. Se program på sista sidan.

Bokdonation

Föreningen har fått motta en betydande bokdonation av Marita Häggqvist. Donationen består främst av teologisk litteratur efter hennes avlidne make Samuel Häggqvist. Ett varmt tack!

GS-arkiv är sökbart via Logosmappens webbdatabaser.

23 Den gode herden

¹En psalm av David.

HERREN är min herde,
mig skall inget fattas.

²Han låter mig vila på gröna ängar,
han för mig till vatten där jag finner ro.

³Han styrker min själ,
han leder mig på rätta vägar
för sitt namns skull.

⁴Även om jag vandrar i dödsduggans dal
fruktar jag inget ont,
för du är med mig,
din käpp och stav, de tröstar mig.

⁵Du dukar för mig ett bord
i mina ovänners åsyn,
du smörjer mitt huvud med olja
och låter min bågare flöda över.
⁶Idel godhet och nåd ska följa mig
i alla mina livsdagar,
och jag ska bo i HERRENS hus för evigt.

23:3 styrker Annan översättning (så Septuaginta): "återför", "omvänder".

23:4 käpp och stav Den kraftigare käppen symboliserar makt, den lättare staven stöd.

23:5 smörjer mitt huvud med olja Hedersbetygelse åt en välkommen gäst (jfr Luk 7:46).

Dr Martin Luther Andra veckan efter påsk, söndag

Från Evangelisk Själaspis för hemmet (bearbetad)

Då ni alltså har uppstått med Kristus, sök då det som är där ovan, där Kristus sitter på Guds högra sida. (Kol 3:1)

Kristi uppståndelse, detta härliga verk och denna höga skatt, skall inte vara ett onyttigt, lättjefullt och kraftlöst prat eller endast en tanke, utan en sådan kraft och makt, som Han verkar i oss genom tron. Den skall också vara en uppståndelse, vilket aposteln kallar att uppstå med Kristus.

Det innebär att vara död från synden, ryckt ur dödens och helvetets våld och ha tröst och liv i Kristus. Aposteln har tidigare sagt:

Ni begravdes med honom genom dopet. I dopet blev ni också uppväckta med honom genom tron på Guds kraft, han som har uppväckt honom från de döda.

Om vi nu med tron har fattat Kristi uppståndelse och mottagit kraften och trösten av den och alltså har uppstått med Honom, så måste det ju också visa sig på oss. Vi känner det och det märks hos oss, hur det har börjat verka i oss, så att det inte endast är ord, utan sanning och liv.

För dem som inte känner det så har Kristus ännu inte uppstått, fast Han för sin person har uppstått. De har inte den kraften hos sig, att de verkligen kan kallas både att ha begravts med Kristus och vara uppståndna människor.

Därför vill aposteln nu visa

och lära oss, att de som vill vara kristna skall veta, att detta måste fullbordas i dem. Annars är de inte ännu troende kristna, som de berömmar sig vara eller inbillar sig att de är. Detta skall vara ett prov på om vi är uppståndna med Kristus, det vill säga om Hans uppståndelsekraft är i oss, eller om det bara är ord och inte även verk och liv.

Men hur går det till att leva och dö på det sättet? Hur kan vi vara döda och ändå levande?

Är vi kristna, så skall vi vara döda och ändå leva. Annars är vi inte kristna. Hur går dessa båda saker ihop?

Det är klart nog, så att man inte kan tvivla på att aposteln talar om den andliga uppståndelsen. Det är visst och säkert, att om vi på den yttersta dagen kroppsligt skall uppstå till salighet, så måste vi först här på jorden ha uppstått på ett andligt sätt.

Aposteln sammanfattar sålunda Herrens Kristi uppståndelse så, att Han har återtagit sin kropp ur graven och ingått i det eviga livet, och vår uppståndelse så, att vi genom dess kraft och efter Hans exempel också skall uppstå. Först skall vi uppstå andligt från det syndiga och fördömliga livet till ett rätt gudomligt och saligt liv. Sedan skall vi från denna syndiga och dödliga kropp åter uppstå ur graven med en odödlig, härlig kropp.

Vill du alltså berömma och

Predikan

trösta dig av denna predikan, att Kristus genom sin död och uppståndelse har hjälpt dig, så får du inte bli kvar i ditt gamla, syndiga väsende, utan du måste iklä dig en ny människa. Hans död och uppståndelse har skett därför, att du också slutligen skall dö från världen och bli lik Hans uppståndelse. Det betyder, att som Han är där uppe i himlen, skall du börja bli en ny människa, som inte mera har lust och kärlek till synden.

Detta är alltså Paulus förmaning till alla, som vill kallas kristna. Han vill påminna dem om vad de har kallats till, då de har evangelium om Kristus, och vad Kristi uppståndelse skall verka i dem. Det är att de skall vara döda från allt det, som inte lärs och görs efter Guds ord. Och om de tror på den uppståndne, levande Kristus, skall de också som uppståndna med Honom söka samma himmelska liv, där Han sitter på Guds högra sida.

Där finns ingen synd och jordiskt liv, utan endast evigt liv och oförgängliga ägodelar och härlighet, som de kristna skall äga och njuta med Honom för evigt.

*Är med dig jag uppväckt vorden,
Må jag leva ock i dig.
Fastän du ej syns på jorden,
Skåde tron dock upp till dig.
Världen skall mig ej förnöja,
Du skall håg och hjärta böja;
Uppåt syfte mitt begär
Dit, där du, o Jesu är!*

Välkommen till Föreningen Logos' 10-årsjubileum och sommarfest

i Biblion, Vasa, söndagen den 19 juni 2011 kl 13.00! Ur programmet:

- Roger Pettersson: Identitet och verksamhet – utmaningar för en kristen förening i en tid med förändringar.
- Ola Österbacka: En liten historik i multimediaform.
- Paneldiskussion utifrån det första föredraget.

Jubileumsfesten genomförs som en kurs i samarbete med Svenska studiecirkeln.

www.logosmappen.net
www.folkbibeln.net
www.logosmappen.net/logosdirekt
Du har väl lagt in bokmärke?

Kommande verksamhet i Biblion

Gudstjänster

Svenskspråkiga gudstjänster ordnas av S:t Johannes evangelisk-lutherska församling. Normal tidpunkt är andra och fjärde söndagen per månad kl 11 (juni–augusti alltid kl 18) och första söndagen per månad kl 18. Gudstjänsterna annonseras i Kyrkpressen, på <http://sanktjohannes.info> och via e-postlista. Församlingens pastor och föreståndare är Ola Österbacka.

Finskspråkiga gudstjänster ordnas sporadiskt av Lutherska bekännelsekyrkan i Finland (SLT) och Korsets lutherska församling (LRS).

Bibelstudier hålls före sommaruppehåll ännu 5 och 19 maj kl 19. Vi håller nu på med Första Moseboken. Efter sommaruppehåll fortsätter vi den 18 augusti.

Studiecirkel kring grunderna i den kristna tron hålls i första hand som nätcirkel med Skype de torsdagar när det inte är bibelstudium. De som inte har möjlighet att koppla upp sig med Skype kan också delta i Biblion (efter förhandsanmälan).

Se <http://www.my.calendars.net/biblion/>

Nordisk evangelisk-luthersk konferens i Norrköping

NELK (Vägen fram) ordnas i år för sjätte gången, denna gång i Vidablickskyrkan i Norrköping den 20–22 maj 2011. Konferenserna fick sin början i mars 2004, då Föreningen Logos var värd i Vasa. Senaste år hölls konferensen också i Vasa. Föredragen kommer att finnas i bokform från och med årets konferens.

Ett genomgående tema denna gång är Lag och evangelium. Dessutom kommer kyrkogemenskap att vara ett centralt ämne, både som föredrag och som paneldiskussion. Även den brännande frågan om kristen tro och evolutionism tas upp i ett föredrag. Som vanligt görs en utblick över det aktuella läget i de nordiska länderna.

Som föreläsare medverkar Per Bergene Holm, Jakob Fjellander, Jan Bygstad, Markus Saarienen, Henrik West och Lars Borgström.

Program finns på www.logosmappen.net/nelk/ och kan också fås med hänvändelse till Bertil Waldemarson, tfn +46 705 10 55 43 el. +46 11 12 66 57. Anmälningar görs via e-post <info@lutherskaforsamlingen.se>. Kom med, om du har en chans!

Logosmappens databaser och LogosDirekts arkiv

I april flyttade Logosmappens databaser (Projekt Gezelius, Dagens andakt, Trosfrågan, GS-arkiv, Kyrktexter och några andra) till en ny server, som ägs av OF system och är placerad på Multitronic.

Detta har frigjort Föreningen från den kommersiella Internetanslutningen som varit nödvändig för verksamhet med egen server.

Eftersom LogosDirekt sedan ett år tillbaka har sänts via gratistjänsten Ustream har behovet att arkivera videofiler minskat kraftigt. De som varit mest använda kommer att finnas till förfogande, medan de flesta gamla inspelningar tas bort från In-

ternet. Predikningar och bibelstudier i mp3-format finns som tidigare. Inspelningar från senare tid finns under resp. församling (de flesta under sanktjohannes.info).

Information om sökning av inspelningar finns i Logosmappen.

Stöd Föreningen Logos med din gåva:

Logos bankkonto: 497028-241584
IBAN: FI80 4970 2820 0415 84
BIC: HELSFIHH
PlusGirokonto Sverige: 407 99 53-8

Har du tänkt på ett testamente?
Kom då ihåg Logos!